

Všeobecná ženijní podpora

T2/2 - Zásady pro nouzové zásobování vodou v poli

Přednáška

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Cíl přednášky:

Po prostudování tohoto tématu budete mít přehled o základech a konceptech, které se využívají při nouzovém zabezpečení vojsk vodou v poli a o jejich uplatňování v poli.

Obsah přednášky:

1. Úvod
2. Základní pojmy
3. Obecné zásady nouzového zásobování vodou v poli
4. Závěr

1. Úvod

Voda je nezbytná pro život většiny organismů žijících na zemi. Ztráta 20 % vody obsažené v těle člověka zapříčiní smrt. Člověk potřebuje nezbytně 2 – 3 litry vody denně (v teplejších zeměpisných pásmech to může být 10 – 20 l).

Voda je nutná i pro zabezpečení vojsk v poli a může nepříznivě ovlivnit bojeschopnost vojsk i použitelnost techniky. Používá se na pití, přípravu stravy, zdravotnické účely, dekontaminaci, pro technické účely.

Těžení a úprav vody je nezbytnou součástí úkolů ženijního zabezpečení vojsk vodou v poli. Útvary a jednotky ženijního vojska se podílejí na těžení a úpravě vody.

2. Základní pojmy

Nouzové zásobování vodou (bojové jednotky) je krátkodobé zásobování ozbrojených sil, ozbrojenými silami ve válce, zahrnující průzkum, rozvinutí/těžení, úpravu, kontrolu jakosti, akumulaci a distribuci vody.

Pitná voda je voda, která je vhodná pro pití.

Pitná voda pro nouzové zásobování je voda, která odpovídá minimálním normám jakosti, stanoveným v STANAG 2136. Ta může být konzumována, aniž by ohrozila zdraví, jen v množství stanoveném v STANAG 2136.

Surová voda je voda z přírodních vodních zdrojů, která je určená pro úpravu, s cílem získat pitnou vodu.

Vodní stanice je zařízení určené pro rozvinutí/těžení, úpravu, akumulaci a distribuci vody.

3. Obecné zásady nouzového zásobování vodou v poli

Obvykle je zásobování ozbrojených sil prováděno z veřejné vodovodní sítě.

V případě selhání zařízení veřejného vodovodu a zásobovacích zařízení připravených pro válku, nezávislých na zařízeních veřejného vodovodu, musí být ozbrojené síly schopny pro zabezpečení bojové pohotovosti zajistit potřebu pitné vody a užitkové vody pomocí nouzového zásobování vodou z vlastních zdrojů.

Opatření nouzového zásobování vodou

Nouzové zásobování vodou si vyžaduje následné opatření:

- vyhodnocení stávajících zařízení,
- průzkum a vyhodnocení dalších zdrojů pitné vody,
- kontrolu jakosti surové,
- úpravu surové vody,
- kontrolu jakosti upravené vody,
- zabezpečení akumulace/skládování, dopravy a distribuce upravené vody.

Denní dávky (množství) spotřeby pitné vody

P. č.	Aplikace	Potřeba (litry/osoba/den)
		Za normálních podmínek
1.	Jednotky v boji (1) a. Jen pití a vaření (na jednoho vojáka) b. Všeobecná spotřeba	25 (2) 70 (3)
2.	Zdravotnické jednotky a. Praporní obvaziště b. Odsunové třídící středisko, obvaziště (na stupni brigády) c. Odsunová nemocnice	50 (4) 170 200 (4)
3.	Dočasné nebo polostálé tábory * a. Pití, vaření a praní. b. Jako výše, plus užitková voda (5)	100 150

Odpovědnost za průzkum, rozvinutí, těžení, úpravu, kontrolu jakosti, akumulaci a distribuci vody v poli

Průzkum, rozvinutí/těžení, úprava, kontrola jakosti, akumulace a distribuce vody je v principu **odpovědností hostitelského státu**. Protože se nepředpokládá, že úprava může být zabezpečena, pokud hostitelský stát není schopen vodu zajistit v důsledku nepřátelské činnosti, polní jednotky všech ozbrojených sil musí být schopny zabezpečit vlastní dodávky vody.

Vojenské velení a řízení

Vojenské velení a řízení zahrnuje odpovědnost za:

- a. rozhodnutí o distribuci nápojů a užitkové vody v rámci možností poskytnutých hostitelskou krajinou,
- b. seznámení útvarů/jednotek s:
 - umístěním vodních stanic a dobách jejich činnosti,
 - všemi preventivními opatřeními nebo zkouškami, které mohou být nezbytné,
- c. kontrolu činnosti vodních stanic,
- d. organizací zásobování vodou a dopravu vody.

Realizace

Realizace úkolů vzhledem k průzkumu, rozvinutí/těžení, úpravě, kontrole jakosti, akumulaci a distribuci vody je zajištěna různě v účastnických státech.

Přehled odpovědností je uveden v dodatku 1, Stanag 2885.

Pro AČR platí Vševojsk 16-2

4. Závěr

V přednášce byly probrány:

- základní pojmy nouzového zásobování vodou,
- opatření nouzového zásobování vodou,
- odpovědnost za nouzové zásobování vodou.

Základní a doporučená literatura:

1. STANAG 2885: 1996, Engr - Emergency supply of water in war.
2. Vševojsk-16-2: Zabezpečení Armády České republiky pitnou vodou. Praha: MO, 2013.
3. ŠTEVKO,G. Ženijní stroje – Prostředky pro těžení a úpravu vody. Vyškov: VVŠ PV, 2001.

Úkoly pro samostatnou práci:

V rámci samostudia prostudovat následující látku a připravit se na cvičení:

- technologické procesy úpravy vody používané v AČR,
- technologické procesy úpravy vody akceptované státy NATO.